

ILMARISEN HALLINNOINTIPERIAATTEET / HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYS

1 JOHTAMISEN YLEISIÄ PERIAATTEITA ILMARISESSA

Ilmarinen on työeläkevakuutusyhtiö, jonka tehtävänä on pitää huolta yhtiössä vakuutettujen työntekijöiden ja yrittäjien sosiaaliturvaan kuuluvasta lakisääteisestä työeläketurvasta. Ilmarinen hoitaa myös tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta.

Yhteistyössä työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmiensä kanssa Ilmarinen kehittää vastuullisesti suomalaista työeläketurvaa ja sen pitkän aikavälin rahoitusta.

Vakuutusvalvontaviraston antaman ohjeen (Dnro 2/002/2008) mukaan yhtiön hyvä hallinto edellyttää mm., että yhtiöllä on keskeisten toimintojen osalta kirjallisesti määritellyt toimintatavat sekä selkeät määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Lisäksi hallituksen on laadittava toimintaansa varten kirjallinen työjärjestys, jossa on määritelty hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Ilmarisen johtaminen ja liiketoimintojen ohjaaminen perustuvat hyvään hallintotapaan, hallituksen hyväksymään strategiaan, toimintasuunnitelmaan, yhtiö- ja linjatason tulokortteihin, määriteltyihin valtuuksiin ja vastuisiin, yhtenäisiin suunnittelu- ja raportointijärjestelmiin sekä toimintaohjeisiin.

2 ILMARISEN HALLITUS

2.1. Hallituksen valinta Yhtiökokouksen valitsema hallintoneuvosto valitsee Ilmarisen hallitukseen 12 varsinaista jäsentä sekä 4 varajäsentä. Hallintoneuvosto voi määrätä, että jäsenellä on varajäsen, että kahdella tai useammalla jäsenellä on sama varajäsen ja että varajäsen on henkilökohtainen.

Hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä vähintään puolet on valittava keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä siten, että kummankin työmarkkinaosapuolen ehdotuksesta valittuja jäseniä on yhtä monta.

Siten Ilmarisen hallituksessa kolme jäsentä edustaa työnantajajärjestöjä ja kolme jäsentä palkansaajajärjestöjä. Työnantajajärjestöjä ja palkansaajajärjestöjä edustavilla jäsenillä on kaksi varajäsentä siten, että toinen on työnantajajärjestöjä edustavien jäsenten ja toinen on palkansaajajärjestöjä edustavien jäsenten varajäsen. Muilla jäsenillä on yhteensä kaksi varajäsentä. Näistä kumpainenkin on nimetty kolmen varsinaisen jäsenen ensisijaiseksi ja kolmen toissijaiseksi varajäseneksi.

2.2. Toimikausi

Hallituksen toimikausi on neljä vuotta. Jäsenen toimikausi alkaa valintaa seuraavan tilikauden (eli seuraavan vuoden) alussa ja päättyy valintaa seuraavan neljännen tilikauden lopussa.

Jos hallituksen jäsenen tehtävä tulee kesken toimikautta avoimeksi tai jos hallituksen jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään tai menettää sen aseman, jonka perusteella hänet on aikanaan valittu, eikä varajäsentä ole, hallituksen muiden jäsenten on huolehdittava siitä, että uusi jäsen valitaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kaikkien nykyisten hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2009 lopussa.

2.3. Hallituksen tehtävät

Hallituksen on johdettava työeläkevakuutusyhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Hallituksen tehtävänä on lain ja Ilmarisen yhtiöjärjestyksen mukaan muun muassa

- 1) huolellisesti toimien edistää yhtiön etua
- 2) edustaa yhtiötä
- 3) huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä
- 4) vastata siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty
- 5) valmistella yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat
- 6) nimittää toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, varatoimitusjohtajat ja välittömästi toimitusjohtajan alaisina toimivat johtajat
- 7) valita valmisteluvaliokunnat ainakin käsittelemiään nimitys-, palkkio- ja tarkastusasioita varten. Valiokuntien lukumäärä on hallituksen ratkaistava. Lain esitöiden mukaan tehtäviä voidaan yhdistää samalle valiokunnalle
- 8) laatia sijoitussuunnitelma

Hallitus järjestää ja kutsuu koolle varsinaisen yhtiökokouksen. Jos hallitus katsoo siihen olevan aihetta, yhtiössä on pidettävä ylimääräinen yhtiökokous.

Hallitus ei saa tehdä päätöstä tai ryhtyä muuhun toimenpiteeseen, joka on omansa tuottamaan osakkaalle tai muulle epäoikeutettua etua yhtiön tai toisen osakkaan kustannuksella. Hallitus tai sen jäsen ei myöskään saa noudattaa yhtiökokouksen, hallintoneuvoston tai hallituksen tekemää päätöstä, joka on työeläkeyhtiötä koskevan yhtiölainsäädännön tai yhtiöjärjestyksen vastaisena päätemätön.

Hallituksen tehtävänä on siten yhtiön toiminnan peruslinjausten määrittely ja hyväksyminen erityisesti pitkällä aikavälillä, yhtiön liiketoiminnan seuranta ja valvonta sekä toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja muiden toimitusjohtajan suorien alaisten valitseminen ja erottaminen. Lisäksi hallitus valitsee valmisteluvaliokunnat ainakin käsittelemiään nimitys-, palkkio- ja tarkastusasioita varten.

Hallitus huolehtii yhtiön organisaatiosta, valvoo ja ohjaa yhtiön toimintaa, edustaa yhtiötä toimitusjohtajan ohella, päättää yhtiön kannalta tärkeistä ja laajakantoisista asioista sekä valmistelee ja panee täytäntöön yhtiökokouksessa ja hallintoneuvostossa käsiteltävät ratkaisut.

Hallituksen tehtäviä on selostettu tarkemmin Hallituksen käsikirjan luvussa 2, kohdassa 2.5.

Hallituksen käsiteltäviksi tulevat säännöllisesti vuosittain seuraavat asiat:

tammikuu:

- puheenjohtajiston valinta
- lahjoitukset
- yhtiöjärjestyksen muutokset
- riskienhallintasuunnitelma

helmikuu:

- tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastajan puheenvuoro
- hallintoneuvoston ja yhtiökokouksen kokousvalmistelut

maaliskuu:

- edellisen vuoden tulosten käsittely

huhtikuu:

- neuvottelukuntien palkkiot

kesäkuu:

- strategiset linjaukset
- kesäajan valtuudet

elokuu:

- osavuosikatsaus

marraskuu:

- aktuaarin selvitys vastuuvelan asettamista vaatimuksista Ilmarisen sijoitustoiminnalle
- sijoitussuunnitelman ensimmäinen käsittely
- hallintoneuvoston kokouksen valmistelua

joulukuu:

- sijoitussuunnitelma ja sijoitustoiminnan valtuudet
- aktuaarin lausunto sijoitussuunnitelmasta
- sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma ja sisäisen tarkastuksen päällikön raportti
- asiakashyvitysperusteet
- toimintasuunnitelma, budjetti ja tuloskortti seuraavaksi vuodeksi

2.4. Puheenjohtajan tehtävät

Hallitus valitsee kunkin kalenterivuoden alussa keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa. Puheenjohtajan tai toisen varapuheenjohtajan on oltava vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Mikäli puheenjohtajaksi ei ole valittu vakuutettujen edustajien ehdottamaa henkilöä, tämä toimii puheenjohtajan ensisijaisena varamiehenä. Äänten mennessä hallituksessa tasan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan arvalla. Hallituksen puheenjohtajana ei saa toimia vakuutusyhtiölain mukainen yhtiön vastuullinen vakuutusmaatikko.

Puheenjohtajan tehtävät määräytyvät pääosin osakeyhtiölain mukaisesti. Puheenjohtaja johtaa myös hallituksen työskentelyn kehittämistä.

Puheenjohtajan erityistehtäviin kuuluvat kokouksen koolle kutsuminen, sen johtaminen ja pöytäkirjan allekirjoittaminen.

2.5. Kokouksen esittelijät ja sihteeri

Asioiden esittelijänä toimivat toimitusjohtaja ja/tai hänen kutsumansa Ilmarisen johtaja tai muu asiantuntija.

Kokousten sihteerinä toimii Ilmarisen lakiasiaintoimitusjohtaja. Hänen tehtäviään ovat kokouksen valmistelu- ja jälkitehtävät mukaan lukien pöytäkirja, juridinen neuvonta kokouksen aikana sekä viranomaisten edellyttämien rekistereiden ylläpitäminen.

2.6. Toimintatavat

Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä. Määrä lasketaan valituista hallituksen jäsenistä. OYL:n perustelujen mukaan läsnä olevien määrää verrataan valittuihin jäseniin, eikä esim. oteta huomioon, että jäsen on eronnut hallituksesta. Valituilla tarkoitetaan sekä yhtiökokouksessa että mahdollisesti muuten valittuja jäseniä. Määrää laskettaessa esteellisten jäsenten ei katsota olevan paikalla.

Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut. Äänten mennessä tasan päätökseksi tulee se mielipide, johon puheenjohtaja yhtyy, paitsi vaalissa, jossa arpa ratkaisee.

Päätettäessä tai tehtäessä yhtiökokoukselle ehdotusta takuupääoman korottamisesta tai alentamisesta, sulautumisesta, vakuutuskannan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta, takuupääomasta, voitonjaosta tai sijoitussuunnitelmasta hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota vähintään 2/3 läsnä olevista on kannattanut.

Hallituksen kokouksesta laaditun pöytäkirjan allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja yksi hallituksen valitsema jäsen.

2.7. Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

VVV:n antaman ohjeen (Dnro 2/002/2008) mukaan hallituksen valiokuntia valittaessa tulee varmistua siitä, että valiokunnan jäsenillä on valiokunnan toimialaan nähden riittävä ammattitaito ja pätevyys.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävinä ovat ylimmän johdon nimitys-, työehto- ja palkkioasioiden valmistelu sekä koko yhtiön tuloskortin periaatteiden sekä palkitsemisjärjestelmien periaatteiden valmistelu. Valiokunnalla on lista-yhtiöiden cg-suosituksesta poiketen myös päätösvaltaa. Se voi päättää

itsenäisesti tavanomaisista vakuutusalan työehtosopimusten tasoista johdon palkankorotuksista.

Tarkastusvaliokunta puolestaan avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, riskeihin, sisäiseen valvontajärjestelmään sekä sisäiseen tarkastukseen liittyvissä asioissa.

2.8. Esteellisyys

Hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavissa olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa.

Hallituksen jäsenen tulisikin itse jäädä itsensä, mikäli tilanne sitä vaatii.

Esteellisyyttä on selostettu tarkemmin Hallituksen käsikirjan luvussa 2, kohdassa 2.7.

2.9. Vaitiolovelvollisuus

Hallituksen jäsenet ovat vaitiolovelvollisia toimessaan tietoonsa saamistaan Ilmarista ja sen liiketoimintaa koskevista asioista. Vakuutusyhtiölaissa säädetyn vaitiolovelvollisuuden rikkominen on rikoslain mukaan rangaistavaa ja vaitiolovelvollisuuden laiminlyönnistä voi seurata myös vahingonkorvausvastuu. Salassapitovelvollisuus jatkuu myös jäsenyyden päättymisen jälkeen.

2.10. Hallituksen jäsenen vastuu

Hallituksen jäsenen vahingonkorvausvastuu voi perustua mm. vakuutusyhtiölain, vahingonkorvauslain ja arvopaperimarkkinalain säännöksiin. Kyseeseen voi tulla myös rikosoikeudellinen vastuu

Hallituksen varajäsen vastaa toimistaan siltä osin kuin hän toimii varsinaisen jäsenen sijalla.

Hallituksen jäsenen vastuuta selvitetään Hallituksen käsikirjan luvussa 2, kohdassa 2.8.

3 ILMARISEN TOIMITUSJOHTAJA JA TOIMITUSJOHTAJAN SIJAINEN

Myös Ilmarisen toimitusjohtajan tehtävät määräytyvät työeläkevakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain mukaan. Toimitusjohtajan tehtävänä on muun muassa:

- 1) johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti ja terveiden, varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti
- 2) huolellisesti toimien edistää yhtiön etua
- 3) hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaan. Juoksevalla hallinnolla tarkoitetaan yleensä asianomaisessa yhtiössä tavanomaisia, toistuvia toimia
- 4) vastata siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty

5) antaa hallitukselle, hallintoneuvostolle ja niiden jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen ja hallintoneuvoston tehtävien hoitamiseksi.

Toimiin, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja laadun huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä pääsääntöisesti vain hallituksen valtuuttamana. Jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa, toimitusjohtajan on mahdollisimman pian annettava toimenpiteestä hallitukselle tieto.

Ilmarisen yhtiöjärjestyksessä mainitaan toimitusjohtajan tehtävistä vain muiden toimihenkilöiden kuin toimitusjohtajan sijaisen, varatoimitusjohtajan ja välittömästi toimitusjohtajan alaisina toimivien johtajien nimittäminen.

Toimitusjohtajalla on vastuu yhtiön päivittäisestä liiketoiminnasta. Tärkeitä toimitusjohtajan tehtäviä ovat liiketoiminnan suunnittelu, johtaminen ja valvonta. Toimitusjohtaja vastaa lähtökohtaisesti sopimusneuvotteluista liikekumppaneiden kanssa sekä yhtiön sopimusten ja muiden velvoitteiden täyttymisestä ja seurannasta.

Yksityiskohtaisesti toimitusjohtajan asemaa selvitetään Hallituskäsikirjan luvussa 2, kohdissa 4.1–4.5.

Hallitus voi nimittää toimitusjohtajalle sijaisen. Mitä yhtiölainsäädännössä on säädetty toimitusjohtajasta, sovelletaan vastaavasti tämän sijaiseen.

4 ILMARISEN JOHTORYHMÄT

Johtoryhmistä tai niiden tehtävistä ei ole säädöksiä laeissa tai yhtiöjärjestyksessä. Näin ollen niissä tehtävät päätökset ovat muodollisesti toimitusjohtajan päätöksiä.

Johtoryhmä työskentelee toimitusjohtajan puheenjohtajalla ja on tämän tukena päätöksenteossa. Se osallistuu koko Ilmarista koskevien ratkaisujen valmisteluun, toteutuksen ohjaukseen ja seurantaan. Johtoryhmän jäseniä ovat toimitusjohtajan lisäksi välittömästi hänen lähimpinä alaisinaan toimivat johtajat, aktuaarijohtaja sekä henkilöstön edustaja.

Ilmarisessa toimii tarvittavia linjojen johtoryhmiä. Näissä johtoryhmissä muodollista toimitusjohtajan delegeoimaa päätösvaltaa käyttää linjajohtaja. Käytännössä tehtävänä on käsitellä merkittäviä koko linjaa koskevia asioita sekä tarpeen mukaan valmistella niitä asioita, jotka kuuluvat toimitusjohtajan ratkaistaviin tai yhtiön johtoryhmässä käsiteltäviin. Myös linjojen johtoryhmissä on mukana henkilöstön edustajia.

5 HYVÄKSYMISVALTUUDET

Yhtiölainsäädännössä eikä myöskään Vakuutusvalvontaviraston ohjeissa ja määräyksissä ole säännöksiä yhtiön sisäisestä hyväksymiskäytännöstä. Yhtiölainsäädännössä ja yhtiöjärjestyksessä määritellyistä hallituksen ja toimitusjohtajan

tajan tehtävistä ja työnjaosta on johdettavissa hyväksymisvaltuuksien perusperiaatteet.

Hallituksen tehtävänä on yhtiölainsäädännön mukaan huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Siten Ilmarisen hallitus vastaa siitä, että hyväksymisvaltuudet Ilmarisessa on järjestetty asianmukaisesti.

Toimitusjohtaja puolestaan vastaa siitä, että Ilmarisessa noudatetaan liikekulkujen, käyttöomaisuushankintojen ja muiden tositteiden hyväksymisvaltuuksia sovitulla tavalla.

Hyväksymisvaltuudet on ohjeistettu Ilmarisessa ”yhden yli –periaatteen” mukaisesti.